

kommun@saffle.se

Rektorn vid Botilsäter skola

Svante.maklar@saffle.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Botilsäter skola
i Säffle kommun

Tillsyn i Botilsäter skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Säffle kommun under hösten 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Botilsäter skola besöktes av Skolinspektionen den 9 oktober 2012.

Fakta om skolan

Botilsäter skola ligger ett par mil utanför centralorten Säffle. I förskoleklass och årskurserna 1-6 går 64 elever. Eleverna har sin tillhörighet i åldershomogena klasser men är ibland organiserade i åldersblandade grupper. Lärarna arbetar i två arbetslag, förskoleklass och årskurserna 1-3 samt årskurserna 4-6. Det finns även fritidsverksamhet på skolan. Skolan leds av en rektor som även ansvarar för Värmlandsbro skola. Rektorn är på Botilsäter skola två dagar i veckan.

Skolsköterska och kurator finns på skolan en halv dag i veckan. I skolans elevhälsoteam ingår även specialpedagog/speciallärare som arbetar på skolan. Eleverna har tillgång till psykolog och skolläkare. Teamet träffas en gång i månaden.

Eftersom antalet elever i årskurserna är lågt är måluppfyllelsen mätt i andelar som uppnått målen ett tämligen trubbigt mått som ger stora variationer från år till år. Det låga antalet elever i respektive årskurs innebär också att det inte finns officiell statistik från Skolverket över verksamheternas resultat i de nationella proven.

Enligt skolans egna uppgifter har flertalet av eleverna i årskurs 3 nått kunskapskraven i svenska och matematik år 2012. Samtliga elever har nått kunskapskraven i samhällsorienterande och naturorienterande ämnen samma år. Resultaten för år 2012 är en förbättring jämfört med åren 2009.

Skolans egen redovisning av de nationella proven för årskurs 3 visar att ett par av eleverna inte nådde kunskapskraven som minst ska uppnås i svenska respektive matematik år 2012. Under åren 2009 – 2011 nådde ungefär hälften av eleverna kunskapskraven som minst ska uppnås i svenska och matematik. Det är diskrepans mellan måluppfyllelse och resultat på de nationella ämnesproven i årskurs 3.

I årskurs 6 år 2012 redovisar skolan att samtliga elever nått kunskapskraven som minst ska uppnås i alla ämnen utom svenska, matematik och engelska. Åren 2008 – 2009 nådde alla elever i årskurs 5 de nationella målen i samtliga ämnen, med undantag för svenska år 2008. Åren 2010 – 2011 nådde cirka en tredjedel av eleverna inte de nationella målen i svenska, matematik och engelska.

Skolans redovisning av elevernas resultat på de nationella ämnesproven i årskurs 5 för år 2009 visar att nästan samtliga elever nått målen i svenska, matematik och engelska. Åren 2010 (årskurs 5) och 2012 (årskurs 6) var det färre elever som nått målen/kunskapskraven.

Helhetsbedömning

I årskurs 3 nådde ungefär hälften av eleverna per läsår kunskapskraven som minst ska uppnås under åren 2009 – 2011. Under åren 2008 - 2012 är det mellan 2 till 4 elever per läsår som inte har nått de nationella målen i årskurs 5 eller kunskapskraven som minst ska uppnås i årskurs 6 i alla ämnen. Det är många elever med tanke på att klasserna har haft färre än 10 elever. Skolan har inte gjort någon djupare analys av elevernas kunskapsresultat för att förstå varför inte alla elever når kunskapskraven. Rektor och lärare menar att elevernas resultat till stor del kan förklaras av socioekonomiska faktorer. Enligt Skolinspektionen kan detta medföra att förväntningarna på eleverna är för låga och att skolan inte prövar sina undervisningsmetoder för att förbättra och säkerställa att rätt åtgärder sätts in.

Det saknas ett tydligt pedagogiskt ledarskap på skolan. Rektorn saknar tillräcklig kunskap om skolans inre arbete och har inte tydliggjort hur utbildningen ska utvecklas med inriktning att uppfylla de nationella målen. Skolan saknar ett systematiskt kvalitetsarbete bestående av planering, uppföljning och utveckling av utbildningen vid skolan. Det finns inget kvalitetsarbete som är gemensamt för skolan och som kan kopplas samman med elevernas måluppfyllelse. Resultaten måste analyseras så att skolan kan pröva och utveckla metoder för att nå målen och göra förändringar för att underlätta för eleverna att nå bättre kunskapsresultat. Andra viktiga förutsättningar som saknas på skolan för att eleverna ska kunna nå goda kunskapsresultat är att de vet vad de ska göra och varför, vilka mål de ska nå samt att de har inflytande över sitt lärande. Det är också viktigt att undervisningen anpassas efter elevens behov, förutsättningar, erfarenhet och tänkande och att eleverna utmanas att nå långt i sin kunskapsutveckling.

På skolan finns rutiner för att utreda och ge särskilt stöd till elever som bedöms att inte klara kunskapskraven och åtgärdsprogram upprättas för dem. Skolans arbete med särskilt stöd måste dock följas upp och utvärderas för att säkerställa att rätt åtgärder sätts in för eleverna. Elevens behov måste framkomma i åtgärdsprogrammen. Skolans individuella utvecklingsplaner/planer med skriftliga omdömen måste visa på elevernas kunskapsutveckling relaterat till kun-

skapskraven i kursplanerna, vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

I Skolverkets utbildningsinspektion år 2008 angavs som brist att skolan inte gör någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen. Skolan skulle vidare förbättra arbetet med information till elever och vårdnadshavare om elevernas kunskapsutveckling och tydligare relatera detta till kursplanernas mål. Dessutom skulle skolan förbättra elevernas kännedom om målen för utbildningen och utveckla elevernas inflytande och ansvar över sitt eget lärande. Det systematiska kvalitetsarbetet och åtgärdsprogrammen uppgavs också vara förbättringsområden. Detta är viktiga förutsättningar för att eleverna ska kunna nå kunskapskraven. Skolinspektionen anser att det är anmärkningsvärt och ser mycket allvarligt på att de brister och förbättringsområden fortfarande finns.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudman och rektor måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) kommun@saffle.se att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 11 februari 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Säffle kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Skolan ska klargöra för elever vilka mål utbildningen har
- Lärarna ska anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande
- Lärarna ska ge elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnå ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling

Motivering

Enligt läroplanen ska skolan klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har. Lärarna ska vidare anpassa undervisningen till elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Enligt skollagen ska elever som lätt

når de kunskapskrav som minst ska uppnås ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Vid samtal med elever framkommer att de inte vet vilka mål de ska arbeta mot i de olika ämnena och inför ett nytt arbetsområde. Eleverna känner sig osäkra på vad som står i kursplanerna och de har svårt att återge vad de ska lära sig och varför de ska lära sig det de gör. Lärarna bekräftar vid intervjun att målen inte är tillräckligt förankrade hos eleverna. De upplever att det är svårt att få eleverna att förstå vad målen innebär och varför de ska göra vissa moment. Lärarna uppger att de varierar innehållet i lektionerna ibland och att de försöker variera undervisningen efter elevernas behov. Vid lektionsbesök kan Skolinspektionen konstatera att elever får uppgifter som i stort sett är lika för alla i klassen. Flera elever berättar vid samtal att de inte tycker att lärarna varierar innehållet i lektionerna utan genomförandet är ofta detsamma. De säger också att de ibland saknar stimulans och motivation att lära sig på lektionerna. Eleverna uppfattar inte att uppgifterna anpassas efter deras kunskaper utan de flesta får samma uppgifter.

Av utredningen framgår att lärarna inte anpassar undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Detta innebär att lärarna inte ger alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Utredningen visar vidare att skolan inte klargör för eleverna vilka mål utbildningen har. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning samt Rättigheter och skyldigheter, Lgr 11 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer.

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Säffle kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Utformningen av inflytandet ska anges i planeringen av verksamheten och skolan ska ha en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad
- Eleverna ska ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hålls informerade i frågor som rör dem

Motivering

Enligt skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt läroplanen ska läraren svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Rektor har ansvaret för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. Enligt skollagen ska den närmare utformningen av inflytandet anges i samband med planeringen av verksamheten.

Det framkommer vid samtal med elever och lärare att elevernas inflytande över sitt lärande är begränsat. Elever uppger vid intervjuer och andra samtal att de ibland kan påverka arbetssätt och redovisningsform men att de inte är delaktiga i planeringen av innehållet i undervisningen. De uttrycker att de oftare kan påverka i ämnet slöjd än i andra ämnen. Eleverna uppger vid samtal att det är lärarna som bestämmer vad de ska arbeta med på lektionerna. Lärarna uppger vid intervju att de ofta har planerat undervisningen utan elevmedverkan utifrån en grundstruktur. Men sedan finns det flexibilitet. Om eleverna har andra förslag framkommer det att lärarna brukar kunna tillgodose deras önskemål. Men elevinflytandet är till exempel inte tydliggjort i lärarnas pedagogiska planeringar eller annan planering av verksamheten. Det framkommer även i intervjuerna att elevrådet har lämnat förslag till förändringar, till exempel att få lekredskap till skolgården, men de är besvikna på att ingenting händer. Enligt eleverna har de inte haft något elevrådsmöte under höstterminen och därför har inte heller klassråd genomförts. Detta bekräftas av lärarna. Enligt rektor beror det på tidsbrist men elevrådet ska snart kallas till möte. Rektor anser att det är viktigt att han är med på elevrådets möten. Lärarna uppger också att de tillsammans på skolan inte i någon större utsträckning har diskuterat hur elevinflytande skulle kunna utvecklas i takt med stigande ålder och mognad.

Utredningen visar att eleverna inte ges möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen eller får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehållet i undervisningen. Det räcker inte att i undervisningen förmedla kunskap om grundläggande demokratiska värderingar, undervisningen ska bedrivas i demokratiska arbetsformer. Utformningen av inflytandet anges inte i planeringen av verksamheten och skolan har ingen tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

1 kap. 10 §, 4 kap. 9 § och 14 § första stycket skollagen

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Trygghet och studiero**Bedömning**

Säffle kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Ordningsregler finns, men har inte utarbetats under medverkan av eleverna och följs inte upp vid skolenheten
- Skolan saknar rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen
- Det saknas för skolenhet en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp

Motivering

Enligt skollagen ska ordningsregler finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Det ska därvid genomföras åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Enligt skollagen är en rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig har blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Det framkommer vid samtal med eleverna att det finns ordningsregler för skolenheten och de är kända av eleverna. Rektorn och eleverna uppger att eleverna som idag går på skolan inte har varit med att utarbeta reglerna och att reglerna inte har följts upp och utvärderats. Vid samtal framkommer att eleverna har flera synpunkter på reglerna som de vill diskutera. Enligt rektor är reglerna från oktober år 2009 och vissa punkter är gemensamma för kommunen och därför svåra att ändra.

Av intervjuerna och skolans likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling framgår att man på skolan inte systematiskt tagit reda på vilka insatser som skolan har behov av att genomföra när det gäller arbetet med normer och värden. Lärare känner till likabehandlingsplanen/planen mot kränkande behandling men de elever som Skolinspektionen samtalat med känner inte till den. Av planen framgår att det till exempel finns definitioner av begrepp, rutiner för hantering av uppkomna kränkningar samt mål och åtgärder. Det anges också vilka kartläggningar som ska göras. Kartläggningar har genomförts, till exempel har eleverna fått markera otrygga platser på en karta över skolgården. Det saknas dock en redogörelse för vilka konkreta åtgärder som ska genomföras utifrån den kartläggning av riskområden som skolan har gjort. I planen saknas också en redovisning av hur föregående års åtgärder har genomförts. Rektorn uppger att det inte finns några rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen.

Utredningen visar att ordningsregler inte utarbetas på Botilsäter skolas under medverkan av eleverna och heller inte följs upp vid skolenheten. Skolan saknar även rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen. Dessutom saknar skolan en plan mot kränkande behandling som uppfyller skollagens krav. Planen anger inte vilka konkreta åtgärder som skolenheten utifrån en aktuell kartläggning avser att påbörja eller genomföra under det kommande året inte heller redovisas hur föregående års åtgärder har genomförts. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

5 kap. 5 § skollagen, 6 kap.8 § skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Säffle kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Eleverna måste få det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver
- Rektor måste se till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas

Motivering

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Enligt läroplanen har rektor ett särskilt ansvar för att resursfördelningen och stödåtgärderna anpassas till den värdering av elevernas ut-

veckling som lärare gör. Enligt skollagen ska åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektor. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärder ska följas upp och utvärderas. Av läroplanen framgår att rektor har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att elever får det särskilda stöd och den hjälp de behöver.

Vid intervju med rektorn framkommer att alla elever inte får det stöd som de har rätt till. Rektor uppger som anledning att det är en liten skola med få lärare, vilket gör det svårt att möta alla elevers behov. Det framkommer i intervjuer med lärarna och i rektorns verksamhetsredogörelse att det görs olika tester från förskoleklassen för att följa eleverna i deras tal-, läs- och skrivutveckling till och med årskurs 6..

Lärarna uppger att då någon uppmärksammar att en elev riskerar att inte uppnå kunskapskraven så tar de kontakt med specialläraren på skolan. Specialläraren, som även är specialpedagog, gör utredningen tillsammans med läraren. Det förs diskussioner med elev och föräldrar och därefter skrivs ett åtgärdsprogram. Rektor blir oftast informerad då åtgärdsprogrammet redan är upprättat.

Det saknas beslut om åtgärdsprogrammen, de är inte undertecknade av rektor. I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av vid granskningen framgår inte elevens behov tydligt. I stället beskrivs elevens positiva egenskaper. Det framgår inte heller hur åtgärdsprogrammen ska följas upp och när och hur de ska utvärderas. Dessutom är de åtgärder som angetts inte tillräckligt konkreta eller kopplade till elevens behov. De uppföljningar som Skolinspektionen tagit del av är inte heller kopplade till elevens behov.

Utredningen visar att eleverna inte alltid får det särskilda stöd som utredningen visar att de behöver. Det framgår också av utredningen att de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av inte uppfyller författningarnas krav då det inte alltid framgår vilka elevens behov är, hur åtgärder ska följas upp och utvärderas. Åtgärder är inte kopplade till elevens behov och rektor, elevhälsoteam och lärare får då svårt att följa upp och utvärdera om rätt åtgärder satts in. Det saknas också beslut om åtgärdsprogram. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 8 § tredje stycket och 3 kap. 9 § skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Säffle kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna ska avse elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven
- I de individuella utvecklingsplanerna ska framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt

Motivering

Enligt skollagen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Enligt rektor och lärare pågår ett arbete med att utveckla arbetet med att utforma de individuella utvecklingsplanerna och de skriftliga omdömena. I framtiden ska lärarna skriva dem digitalt i en mall med en gemensam grund för kommunen. Lärarna säger i intervjun att det största arbetet nu är att hitta ett gemensamt språk. Vid granskningen av de skriftliga omdömen som skickats in till Skolinspektionen framkommer att de inte innehåller omdömen om elevernas kunskapsutveckling. Lärarna använder ett system där de kryssar i om eleven når målen, är på väg att nå målen eller nå längre än målen. Det finns exempel på omdömen som beskriver egenskaper som till exempel "är positiv, intresserad". Eleverna uppmanas exempelvis även att "sitta still, koncentrera sig mera, inte störa". Det skrivs en individuell utvecklingsplan till varje ämne och det finns ingen sammanfattning av vad eleverna kan göra för att utvecklas i ämnet, inte heller skolans ansvar för att vidta för åtgärder så att eleven utvecklas i ämnet. Både i de individuella utvecklingsplanerna och de skriftliga omdömena lägger lärarna stort fokus vid läxläsning och prov.

Utredningen visar att de skriftliga omdömen inte avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven och de individuella utvecklingsplanerna innehåller inte en sammanfattande och framåtsyftande del där det framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

10 kap. 13 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Säffle kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ta ansvar som pedagogisk ledare och chef och verka för att utbildningen utvecklas
- Rektorn ansvarar inte för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen
- Rektorn tar inte ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat

Motivering

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektor ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Enligt läroplanen har rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Enligt skollagen ska varje skolenhet systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Rektor ansvarar för att kvalitetsarbetet vid enheten genomförs. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras och inriktningen av det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollag och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Skolan har en lokal arbetsplan för läsåret 2011/2012 där bland annat skolans uppdrag beskrivs i korthet i förhållande till läroplanen och i viss mån hur skolan tänker genomföra detta. Till exempel nämns att skolan har valt att arbeta med social emotionell träning i ämnet livskunskap och NTA, natur och teknik för alla. Det finns inga dokumenterade resultat av utvecklingsarbete eller av elevernas kunskapsutveckling. Skolan saknar analyser av sitt arbete och tänkbara förklaringar till elevernas resultat.

Rektorn uppger att det inte finns någon utvecklingsplan eller planering för innevarande läsår och det framkommer vid intervjun med rektorn och lärarna att något kvalitetsarbete inte har planerats och således ej dokumenterats. Enligt lärarna för de egna diskussioner om utvecklingsfrågor vid möten där rektorn inte närvarar. De konferenser som genomförs där rektor deltar handlar enligt lärarna mest om praktiska frågor.

Vid intervju med lärarna framkommer att de inte uppfattar att rektorn fungerar som pedagogisk ledare. De uppger att han inte är insatt i deras undervisning eller tar reda på vad de gör. Han är som mest på skolan två dagar i veckan eftersom han ansvarar för ytterligare en skola. Det framkommer vid intervjun

med lärarna att de är överens om att det är de som driver det pedagogiska utvecklingsarbetet i skolan. Lärarna uttrycker viss vilshenhet över att de inte vet vart de är på väg i sitt utvecklingsarbete. Rektorn uppger att han har bra kunskap om lärarnas undervisning genom samtal och klassrumsbesök. Rektorn anser att han försöker bidra med pedagogiskt ledarskap, men att lärarna är duktiga och klarar sitt uppdrag bra. Rektorn uppger att han ofta är ute i verksamheten och besöker klasserna vilket lärarna och eleverna inte håller med om.

Flera lärare konstaterar att några av eleverna har låga kunskapsresultat och så har det varit under flera år. Rektorn uppger att orsaken till att elever på skolan har svårt att nå kunskapskraven kan bero på att många av dem är otrygga och saknar stöd hemifrån eller på att de helt enkelt saknar förmåga att nå alla kunskapskrav. Både rektorn och lärare uppger i intervjuerna att de inte har fört några djupare diskussioner eller gör analyser om möjliga orsaker till elevernas resultat. Skolan saknar då underlag för utvärdering av skolans resultat som är nödvändiga för att formulera åtgärder för att förbättra resultaten. Skolan gör inte heller någon systematisk utvärdering av verksamheten, det vill säga följer inte kontinuerligt upp och utvecklar utbildningen utifrån elevernas kunskapsresultat och andra resultat. Rektor saknar därmed underlag för att tydliggöra vilka nya prioriteringar, pedagogiska insatser och organisatoriska förändringar som kan behövas i verksamheten.

Utredningen visar att rektorn inte tar ansvar som pedagogisk ledare och chef och verkar för att utbildningen utvecklas. Dessutom tar inte rektor ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete bestående av planering, uppföljning och utveckling av utbildningen vid skolenheten. Skolan använder inte resultaten för att utveckla verksamheten mot en högre måluppfyllelse. Skolans rektor och lärare får då svårt att förstå varför resultaten ser ut som de gör både på individ- och skolnivå och har då inget underlag till kvalitetsarbetet. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa dessa brister.

Författning

2 kap. 9 § första stycket, 4 kap. 4 - 6 §§ skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Henrik Frykman och undervisningsråd Elisabeth Fogelberg.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist
Enhetschef

Karin Yllö-Werner
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).